

Folkhälsonytt december 2022

Det sker en ökning av användandet av vitt snus, speciellt hos den yngre befolkningen. Hur kommer det sig? Och varför är det okej att marknadsföra det vita snuset som ofarligt? Nedan försöker vi bland annat besvara dessa frågor.

Marknadsföringen av det vita snuset har riktat in sig på den unga befolkningen med fokus på tjejer. Det marknadsförs ohämmat som fräscht, ofarligt och sunt. I Folkhälsomyndighetens senaste undersökning ser vi att var femte kvinna i åldrarna 16–29 år använder nikotinsnus (vitt snus) (Folkhälsomyndigheten, 2022). Även i den årliga skolundersökningen som CAN, centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, genomför ser vi att användningen av det vita snuset har ökat. 22 procent av eleverna i årskurs 9 respektive 40 procent av eleverna i gymnasiet har provat det vita snuset (CAN, 2022). Att vi ser denna ökning är mycket på grund av den aggressiva marknadsföringen. Sedan hösten 2022 har lagen skärpts sett till marknadsföring, innan dess reglerades inte det vita snuset av lagen.

Det vita snuset, som vi i denna text väljer att kalla det, går under flera benämningar. Tobaksfritt snus och nikotinsnus är bara några av alla benämningar, som är med och bidrar till bilden av att det vita snuset är ofarligt. Men är snuset verkligen nikotinfritt, då nikotinet utvinns ur tobaksplantan? Och att det är ofarligt, är det verkligen sant? Även nikotinprodukter kan ha negativa hälsoeffekter, på bland annat hjärta och kärl.

Vi ser en ökning av användandet även i Örebro län. Cigarrettrökning har under de senaste åren minskat drastiskt, samtidigt som vi ser en ökning av användandet av snus hos den vuxna befolkningen. I detta finns det vita snuset med, och vi ser att ökningen är störst hos kvinnor (Region Örebro län, 2022).

Hanna Björkman
Folkhälsoutvecklare

Nationella ANDTS-strategi 2022-2025

Under våren 2022 lanserades den nya nationella ANDTS-strategin. Det övergripande målet är *”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk samt att minska skadeverkningarna av ett överdrivet spelande”*.

MÅL 1, Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningarna av spel om pengar ska minska

MÅL 2, Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar

MÅL 3, Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska

MÅL 4, Antalet personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska

MÅL 5, Personer med skadligt bruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet

MÅL 6, Antalet personer som skadas eller dör på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller spel om pengar ska minska

MÅL 7, En folkhälsobaserad syn på ANDTS inom EU och internationellt

Läs hela strategin [här](#)

Vill ni läsa mer?

- [Vad gäller för vitt snus?](#)
- [Skolundersökningen, CAN](#)
- [Folkhälsomyndigheten](#)
- [Region Örebro län](#)